

VERVROEGEN VAN DE LEG BIJ HOENDERS

Tekst en foto: Jan Ubels.

In Nederland beginnen zo rond begin september de jongdierenkeuringen. Dan willen we jonge dieren hebben die al goed zijn uitgegroeid. Daarvoor moet je eind december, begin januari al kuikens hebben, vooral bij zware rassen. De meeste hoenderrassen leggen echter in de winter geen of weinig eieren en als ze leggen, zijn de eieren vaak niet bevrucht. Daar kunnen we als fokker wel wat aan doen.

Belichten

Vogels, en dus ook kippen, zullen alleen dan gaan broeden, wanneer het aanbod van voedsel voldoende is om de jongen goed te kunnen laten opgroeien. In het voorjaar, zo rond eind april, mei, is dat het geval. Veel vogels zullen dan ook in die periode jongen hebben. De kip zit van nature net zo in elkaar. In die periode zal de leg dan ook optimaal zijn. Maar voor ons, sportfokkers, is dat eigenlijk al te laat (of de tentoonstellingen zijn allemaal veel te vroeg in het seizoen). Om toch in de winterperiode over broedeieren te kunnen beschikken, kunnen we onze hoenders bijlichten. Door de dagen te verlengen kunnen we ze voor de gek houden en laten denken dat het voorjaar is. Dit kan op een vrij eenvoudige manier. Gewoon door dagelijks een aantal uren het licht extra te laten branden kunnen we de kippen zo ver krijgen, dat ze gaan leggen. Voor jonge dieren zullen we de dagen moeten verlengen tot 14 uur licht per dag. Voor overjarige dieren is het beste resultaat te behalen wanneer we de dagen verlengen naar 16 uur.

De daglengte kan eenvoudig verlengd worden door een lamp in de stal te hangen die 's ochtends op een bepaalde tijd aan gaat. Stel dat het in januari van 's ochtends acht uur tot 's middags vijf uur licht is. Dat zijn maar 9 uren licht per dag. Om toch aan de 14 uur licht te komen zullen we dus vijf uur moeten bijlichten. Het beste kan dit gebeuren door de lampen 's ochtends aan te laten gaan. Dus om drie uur 's nachts. Omdat er weinig fokkers zijn die graag iedere nacht om drie uur op willen staan, raden we u aan om een tijdschakelaar aan te schaffen. Het is beter om 's ochtends te belichten dan 's avonds de lampen wat langer te laten branden. De kippen worden 's ochtends wakker en zullen, aangespoord door een hongerig gevoel, van stok gaan en gaan eten, ze zijn dan direct actief. Zouden we 's avonds de lichten langer laten branden dan zullen de kippen, voldaan van een hele dag scharrelen door het hok, moe zijn en wel eerder op stok gaan. Daar

Wie vroeg kuikens wil hebben zal de natuur een handje moeten helpen en de fokdieren middels bijlichten moeten aanzetten tot het leggen van eieren.

komt nog bij dat we, als we 's avonds bijlichten, een extra voorziening moet aanschaffen, die er voor zorgt dat de lampen langzaam aan uit gaan. Anders zou het licht opeens uit gaan en de kippen plompverloren in het donker blijven zitten, terwijl ze nog ergens in het hok rondscharrelen. Voor een nachtblind dier, als een kip, is dat geen pretje. Wanneer we alleen 's ochtends bijlichten zullen de dieren 's avonds op een natuurlijke manier op stok gaan als het donker wordt. Het aantal uren dat er bijgelicht moet worden, hangt natuurlijk af van het aantal uren daglicht.

Soorten lampen

Ik heb vaak gehoord dat het bijlichten alleen maar kan met de gloeilamp. Kippen zouden slecht reageren op TL licht, omdat een gewone TL lamp honderd keer per seconde aan en uit gaat en zij dat kunnen zien. Mijn persoonlijke ervaringen zijn anders. Zelf heb ik nog nooit een gloeilamp gebruikt en maak ik altijd gebruik van TL lampen en dat werkt prima. Alleen als we 's avonds willen bijlichten zijn TL lampen minder geschikt omdat we die niet zo ver kunnen dimmen als een gloeilamp. Overigens hebben de nieuwe TL lampen zogenaamde hoogfrequent voorschakelapparaten, waardoor ze minder energie gebruiken en de kippen de lampen ook niet meer zien fllikkeren.

Fokdieren

Om goede resultaten te behalen met de broedeieren

moeten we natuurlijk alleen met echt vitale dieren fokken. Zorg dat zowel de hennen als de haan in topconditie zijn. Te vette dieren zijn zeker niet goed. Die zullen minder eieren produceren. Vitale dieren hebben mooie glanzende ogen en stralen kracht uit en ze zijn overdag ook lekker actief. Verder moet je de haan midden in de winter ook een beetje voorjaarsgevoel geven, zodat hij de hennen gaat treden. Zorg dat het niet te koud is en voorkom vooral trek langs de grond. Geef de dieren ook niet te koud water. Water direct uit de kraan voldoet goed.

Voeren

Er zijn verschillende soorten diervoeders in de handel. De beste resultaten worden toch behaald met foktoomkorrel of foktoommeel. Hierin zitten de juiste voedingstoffen voor een goede eiproduktie.

Wanneer komen de eerste (bevruchte) eieren? Normaal gesproken zal een hen, binnen veertien dagen nadat begonnen is met het bijlichten gaan beginnen met de eiproduktie. Omdat een haan ook moet wennen aan de daglengte zullen de eerste eieren misschien nog niet bevrucht zijn, maar ook de haan zal na ongeveer veertien dagen vruchtbaar zijn. En wanneer een haan vruchtbaar is, zullen normaal gesproken binnen vijf dagen de eerste bevruchte eieren gelegd worden.

Veel plezier met het fokseizoen.

